

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla
20.09.2023.

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

18 Eylül 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan yeni düzenlemelere göre belirlenen kapsam ve tutarlar ile; örneğin en az 400.000 ABD doları tutarında gayrimenkul alımı yapılması, belirlenen çeşitli miktarlarda para yatırarak mevduat hesabı açılması, 50 kişilik istihdam sağlayarak yatırım yapılması ve benzeri şartlardan herhangi birini karşılayan yabancılar, Sayın Cumhurbaşkanının kararıyla Türk vatandaşlığını elde edebilmektedir.

Bahsi geçen şartları sağlayan yabancı uyruklu kişiler, bu şartları yerine getirdikten sonra derhal T.C. topraklarında oturma iznine sahip olarak, aynı tarih itibarıyla vatandaşlık başvurusu yapma hakkını da elde etmektedirler ve yaptıkları başvuru Sayın Cumhurbaşkanı tarafından onaylandığı takdirde Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olabilmektedirler.

Dünyada Türkiye Cumhuriyeti'ne benzer şekilde gayrimenkul satışı ve yatırım yoluyla oturma izni veren çeşitli ülkeler arasında olan Yunanistan, İrlanda, Portekiz, Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, İspanya, Malta ve benzeri ülkelerin prosedürlerine bakıldığında; pek çoğunun yapılan yatırım karşılığında göçmenlere sadece uzun süreli oturma izni verdiğini ve bu göçmenlerin yıllar süren uzun süreli oturma izninin süresi tamamlandıktan sonra belirli koşullara bağlı kalmak şartı ile vatandaşlığa başvuru hakkı elde ettiklerini görüyoruz. Diğer ülkelerde mevcut olan uygulamaların aksine, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kanuna göre gerekli maddi şartları yerine getiren her yabancı uyruklu kişinin, ülkemiz içerisinde belirli bir ikamet ve çalışma hizmeti süresini doldurmaksızın doğrudan vatandaşlık elde ettiği bilinmektedir. Diğer ülkelerde yapılan uygulamaların aksine, dil ya da kültür sınavına girmeksizin, belirli yıllar boyu Türkiye'de çalışarak ve vergi ödeyerek ülkemize hizmet vermeksizin, güvenlik soruşturması olumlu sonuçlanan ve adli sicil kaydını ibraz ederek başvuran her yabancı uyruklu kişi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı statüsünü kolayca elde edebilmektedir. Üstelik, Türk uyruklu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının aksine, 1 Nisan 2017 tarihinde başlatılan KDV muafiyeti ile,

yabancı uyruklu bu kişilerin Türkiye sınırlarından gayrimenkul almaları durumunda KDV ödemesi yapmaları gerekmemektedir.

Oysa ki, yatırım yapmadan vatandaşlık elde etmek isteyen kişilerin tabi olduğu 5901 sayılı Kanun m.11'e göre; "Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarda; a) Kendi millî kanununa, vatansız ise Türk kanunlarına göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak, b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye'de kesintisiz beş yıl ikamet etmek, c) Türkiye'de yerleşmeye karar verdiğini davranışları ile teyit etmek, ç) Genel sağlık bakımından tehlike teşkil eden bir hastalığı bulunmamak, d) İyi ahlak sahibi olmak, e) Yeteri kadar Türkçe konuşabilmek, f) Türkiye'de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağlayacak gelire veya mesleğe sahip olmak, g) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak, şartları aranır". Buna göre, yatırım yoluyla vatandaşlık elde edenlerin bahsi geçen pek çok aşamaya tabi tutulmadığını görmekteyiz.

TÜİK'in 17 Ocak 2023 tarihinde yayınladığı rapordaki verilere göre geçtiğimiz 10 yıla kıyasla yabancı uyruklu kişilere yapılan gayrimenkul satışlarının rekor boyutlara ulaştığını görüyoruz. Gayrimenkul yatırımı yoluyla kolayca ülkemizden vatandaşlık elde eden, Türk uyruklu vatandaşlarımızın aksine vergi indirimi ile kolayca mülk edinen ve ülkemize herhangi bir şekilde hizmet etme şartı aranmayan yabancı uyruklu bu kişilerin ülkemize giriş yaptıktan sonra Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde göstermekte olduğu faaliyetlerin ne olduğu bilmek, ülkemizin huzuru ve refahı açısından büyük önem arz etmektedir.

Bahsi geçen konuyla ilgili bir diğer önemli husus ise vatandaşlık verilmesinin bu denli kolaylaştırılmış olmasının yaratabileceği güvenlik riskleridir. Geçtiğimiz günlerde TBMM'deki önergelere ve medyaya konu olan, İsveç'te uyuşturucu ticaretine adı karışan Rawa Majid'in Türkiye'de olduğu ve hatta mülk edinme yoluyla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına hak kazandığı iddiaları göz önüne alındığında, bu iddialar doğru ise, bu durum, suç örgütü liderlerinin sahte isim ve kimlikler ile ülkemizde mülk edinme yoluyla vatandaşlık alabildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen, yatırım yolu ile Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı elde eden yabancı uyruklu kişilerin, ve bu kişilerin beraberinde getirdikleri aile üyelerinin, oturum izni ve vatandaşlık elde ettikten sonra ülkemiz içerisinde ne gibi faaliyetlerde bulduklarını takip eden bir mekanizma var mıdır? Var ise bu mekanizma ne şekilde yürütülmektedir?
2. Vatandaşlığa alınan bu şahısların nerelerde yaşayıp ne işle iştigal ettiklerinin takibi hangi yöntemlerle, hangi kurum tarafından, nasıl yapılacaktır?
3. Yukarıda bahsi geçen kanuni yükümlülükleri sağlayarak vatandaşlık elde etmiş olan yabancı uyruklu kişilerin, vatandaşlık başvurularını yaparken adli sicil kayıtları temiz olsa bile, vatandaşlık elde ettikten sonra suça karışabilme ihtimalleri göz önüne alındığında; bahsi geçen yabancı uyruklu kişiler arasından, vatandaşlık elde ettikten sonra herhangi bir suç işlemiş olan ve/veya millî güvenliğimizi tehdit edecek bir eylemde bulunan

kişilerin yıllara dağılımı görünecek şekilde uyrukları ve sayıları kaçtır? Bu kişilere uygulanan cezai işlemler arasında, vatandaşlıktan çıkarma ve sınır dışı etme uygulamaları bulunmakta mıdır?

4. Geçtiğimiz günlerde TBMM'deki önergelere ve medyaya konu olan, İsveç'te uyuşturucu ticaretine adı karışan Rawa Majid'in Türkiye'de olduğu ve hatta mülk edinme yoluyla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına hak kazandığı iddiaları göz önüne alındığında, bu iddialar doğru ise, bu durum, suç örgütü liderlerinin sahte isim ve kimlikler ile ülkemizde mülk edinme yoluyla vatandaşlık alabildiğini göstermektedir. Bahsi geçen şahsın vatandaşlık alabilmesini mümkün kılacak kadar ciddi bir güvenlik zafiyetinin var olmasının sebebi nedir? Bu tip şahısların ülke sınırlarımızdan içeriye bile girememesi gerekirken, mülk edinebilmesini ve vatandaşlık alabilmesini sağlayan güvenlik soruşturmasında, bu tip suç unsurlarının tespit edilememesinin nedeni nedir?
5. Yukarıda geçen güvenlik zafiyeti hangi kurumların sorumluluğunda meydana gelmiştir ve bu tip durumların yaşanmasına sebebiyet veren yetkililerimizin görev ihmalinin bir daha yaşanmaması için ne gibi önlemler alınmıştır?
6. Yukarıda açıklanan kanunlar sayesinde bu kadar kolay yoldan ve kısa sürede Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı elde edilmesinin yaratabileceği olası problemlere ilişkin çalışmalarınız var mıdır? Var ise detayları nelerdir?
7. Yukarıda bahsi geçen örnekteki gibi güvenlik zafiyetlerinin yaşanmaması adına, yatırım yoluyla T.C. vatandaşlığı verilmesi uygulamasının sebep olabileceği, milli güvenliğimizi tehdit eden olası zafiyetler hususundaki önlemlerinizi nelerdir?
8. 6458 sayılı Kanununun 31. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca oturma izni alanlar ve Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması, başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler" başlıklı 20. Maddesi kapsamında gayrimenkul yatırımı yoluyla Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı elde etmiş olan yabancı uyruklu kişilerin, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde çalışarak ülkemize hizmet etme ve çalıştıkları için gelir vergisi ödeme zorunlulukları var mıdır?
9. Yukarıda bahsi geçen yabancı uyruklu kişilerin vatandaşlık elde ettikleri tarihten bu yana ülkemizde çalışıp çalışmadığı ve çalışarak gelir vergisi ödeyip ödemedikleri kontrol edilmekte midir?
10. Yukarıdaki soruda bahsi geçen konuda bir kontrol mekanizması var ise, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını elde ettikten sonra çalışmayan ve gelir vergisi ödemeyen kişilerin özellikle düzensiz göç krizinin patlak verdiği 2015 yılından günümüze kadar olan süreçte yıllara göre sayıları kaçtır ve bu kişilerin uyrukları nedir?
11. Gayrimenkul yatırımı yoluyla oturma iznine başvuracak olan yabancı uyruklu şahısların satın aldıkları gayrimenkuller için KDV ödemesinden muaf olmalarının gerekçesi nedir?
12. Gayrimenkul satın alırken KDV'den muaf olan bu kişiler, Türkiye'de satın aldıkları evler için tıpkı diğer vatandaşlarımız gibi emlak vergisi, kira gelir vergisi, çevre temizlik vergisi gibi vergileri ödemekteler mi? Bunları ödemekten de muaflar ise, bunun gerekçesi nedir?
13. Ülkemizdeki büyük ekonomik kriz ve geçim sıkıntısı göz önüne alındığında, yukarıda bahsi geçen KDV muafiyeti gibi durumların yabancı uyruklu şahıslar ile Türk uyruklu T.C. vatandaşları arasında oluşturduğu eşitsizlikler konusunda ne gibi çözümler uygulamayı düşünüyorsunuz?

14. Ülkemizin güvenliği açısından son derece sakıncalı olduğu açık olan, kontrolü için tedbir alınmayan, tüm dünyaya çok değerli T.C. vatandaşlığını konut satışı yoluyla dağıtan bir devlet olduğumuz mesajını veren bu uygulamanın daha ne kadar sürdürülmesi planlanmaktadır?